

Tmatem prce je vizualizace grafovch algoritm, konkrtn prohledvn do hloubky, do ky, Dijkstrv algoritmus a hledn Eulerovsk krunice v neorientovanch grafech (nakreslen grafu jednm tahem).

Vechny algoritmy jsou krokovatelni uivatelem, kter zad libovoln graf (viz dle), a pot me krok po kroku sledovat, jak algoritmus probh, a ppadn ho me pustit znovu z jinho potenho vrcholu.

1 Kompilace a sputn

Pro kompilaci je poteba peklada kter um C++11, nap. Clang/LLVM verze 3.5, kter je dostupn v labu. Dle je poteba Qt5, zde by na konkrtn verzi nemlo zleet, ale Qt4 nesta.

Kompilace a sputn se pak provede nsledovn

\$ qmake . \$ make \$ ./build/debug/graphite

Testovno na rznch distribucch Linuxu, vetn labu, a OS X 10.10.

2 Zkladn ovldn

Program se ovld klvesnic i my, kde vechny pkazy jdou zadat bu pes hlavn menu

![hlavni menu](http://i.imgur.com/KJaB5S6.png)

a nebo pomoc klvesov zkratky. Zde je jejich pln seznam:

- Vygenerovn nhodnho grafu 'Ctrl-R G'. - Nhodn orientace hran 'Ctrl-R D'. - Vygenerovn nhodnho Eulerovskho grafu 'Ctrl-R E'. - Nhodn ohodnocen hran 'Ctrl-R W'. - Odstrann orientace hran 'Ctrl-R U'.

- Pidn vrcholu 'A'. - Spojen dvou vrchol hranou 'C'. Je poteba naped vybrat prvn, zmknout 'C', vybrat druh, a zmknout 'C' znovu. - Smazn vrcholu nebo hrany 'D'. (nejprve je poteba hranu nebo vrchol vybrat kliknutm myi.) - Oznaen potenho vrcholu 'S'. - Start/Restart algoritmu 'R'. - Krok algoritmu 'N'. - Zmna orientace hrany 'O' (nejprve je poteba hranu vybrat kliknutm myi.) - Nastaven ohodnocen hrany '1-9', nejprve je ale poteba mt vybran Dijkstrv algoritmus, jinak se ohodnocen hran nezobraz, a pot kliknout na vybran ohodnocen (*ne na hranu*).

Grafy je tak mon uloit do souboru 'Ctrl-S' a znovu nast 'Ctrl-S', piem se zachov i rozloen vrchol v prostoru (pokud je uivatel pesunul.)

3 Pouvn

Nejjednodu je vybrat jeden z piloench graf v souboru, a otevrt jej pes 'File -> Open', nap. kompletn graf na 5 vrcholech v souboru 'examples/k5.g'

![K5](http://i.imgur.com/iYrD1VK.png)

v seznamu algoritm vybrat Eulerovsk tah

![vbr algoritmu](http://i.imgur.com/ewrHxRO.png)

kliknout na libovoln vrchol, vybrat ho jako poten (stisknutm 'F'), inicializovat algoritmus (stisknutm 'R'), a pot ji krokovat stisknutm 'N'.

V libovolnou chvíli je možné znovu stisknout 'R', čím se algoritmus resetuje a začne pracovat odznova. **Pokud uživatel graf jakkoliv změní v průběhu algoritmu, je nutné algoritmus resetovat stisknutím 'R'.

Všechny informace, které program provádí, jsou vypisovány do logu v pravé straně GUI (a některé navíc na STDOUT). Log v GUI je editovatelný text, a lze ho tedy označit myš a smazat.

4 Generování náhodných grafů

Aby bylo možné aplikaci jednoduše používat, obsahuje možnost vygenerování náhodného souvislého grafu (tedy ze zabudovaných algoritmů nedává smysl vizualizovat na nesouvislých grafech.)

Graf je generován následujícím způsobem:

- vygeneruje se 10-15 vrcholů, které se postupně spojují hranami, dokud nevytvoříte jednu velkou cestu - každému vrcholu se s pravděpodobností $2/5$ přidá jedna další náhodná hrana

Takto vygenerovaný graf bude vždy souvislý, a díky malé potřebě hran i relativně přehledný. Graf je vždy generován jako neorientovaný. Pokud si uživatel přeje, může pot náhodně zorientovat hrany ('Ctrl-R', 'D').

5 Generování Eulerovských grafů

Průtok pro Eulerovské grafy musí platit, že každý vrchol má sudý stupeň, je to tak jednoduché nahlednout, že se nemusíte bát nějaké krůtice. Generování grafu tedy probíhá tak, že se nejprve vytvoří jednovrcholový graf, a potom se 5-7krát vybere náhodný vrchol z grafu, a připojí se na něj další křídlo délky 3-5 (pro přehlednost.)

Výsledný graf pak vypadá například takto

! [náhodný Eulerovský graf] (<http://i.imgur.com/LQNxfKa.png>)

Takto vygenerovaný graf má optimální vzhled, že díky malé potřebě hran je přehledný.

5.1 Rozmístění vrcholů

Při generování náhodného grafu jsou vrcholy vždy rozmístěny náhodně, který se rozvíjí *zevnitř ven* . Pro grafy ve zmněném náhodném generovaném grafu je toto rozložení relativně blízko tomu, co by si uživatel mohl představit, a stačí zpravidla pouze přemístit pár vrcholů uvnitř spirály, aby se plně mnoho hran nekilo.

6 Algoritmy

Všechny algoritmy jsou implementovány jako stavový automat, který se stiskem 'R' přesune do počátečního stavu, a stiskem 'N' postupně krokuje, až dojde do koncového stavu, kdy algoritmus došel.

Proto jsem zvolil zvláštní variantu DFS místo rekursivní, aby to bylo jednodušší ovládat průběh algoritmu.

7 DFS, BFS

Pro porovnání prohlédnutí do hloubky a do šířky je nejlepší zvolit stejný graf, a na něm pozorovat, jak se probíhají jednotlivé algoritmy. Oba používají stejnou konvenci, a to je: ne navštívený vrchol je tmavě zelený, otevíraný je světle zelený a uzavřený je černý.

! [barvy vrcholů] (<http://i.imgur.com/CaAOrcu.png>)

Jak DFS tak BFS umí pracovat s orientovanými grafy. Orientace hrany se změní označením hrany myšью a stiskem 'O'. Pro vrcholy 'A' a 'B' se postupně mění typ hrany na 'A → B', 'A ← B', a 'A ↔ B'.

8 Dijkstrův algoritmus

Dijkstrův algoritmus optimalizuje i na orientovaných grafech, přičemž navíc zobrazuje i ohodnocení hran.

! [ohodnocení hran] (<http://i.imgur.com/2d7DzOA.png>)

Všechny hrany jsou vždy zobrazeny ve směru, kam hrana ukazuje, a tedy pro *obousměrné*, resp. *neorientované* hrany jsou zobrazeny ohodnocení oběma směry.

Hranám lze nastavovat hodnoty v rozsahu 1-9, což se provede kliknutím na ohodnocení hrany a stiskem klávesy 1-9. Označením se zobrazí tekoucími tvrdě okolo ohodnocení hrany (viz. obrázek).

Samotný Dijkstrův algoritmus se potom zobrazuje podobně jako u DFS/BFS. Ne navštívené vrcholy jsou tmavě zelené, otevírané jsou světle zelené a uzavřené jsou černé. Navíc se navíc u vrcholů zobrazuje jejich vzdálenost od potencionálního vrcholu, a to tak, aby se v popisku vrcholu zobrazil 'slovo vrcholu / vzdálenost od zdroje'. Vrcholy zatím neobjevené mají nekonečnou vzdálenost, reprezentovanou stringem 'inf', viz. obrázek.

! [Dijkstra probíhá] (<http://i.imgur.com/OWYHOQ7.png>)

9 Eulerovské krunice

Algoritmus pro hledání Eulerovské krunice se trochu liší od prvních dvou, a to tím, že funguje pouze na neorientovaných grafech, kde stupeň všech vrcholů je sudý. Pokud je sputo na grafu, který není Eulerovský, nemůže správně fungovat.

Pro implementaci jsem zvolil Fleuryho algoritmus, který funguje následovně:

1. zůstanu v libovolném vrcholu 2. vyberu hranu, která není most, pokud jsou všechny mosty tak vyberu libovolnou 3. označím hranu jako smazanou, a přesu se do vrcholu, kam hrana ukazuje a opakuji krok 1.

Tento algoritmus je velmi pomaalý, a ze všech implementací, které jsem zkoušel, vede na nejhezčí vizualizaci, a to proto, že během svého probíhání mě označovat hrany, které jsou mosty, a uživatel tak snadno vidí, jak se algoritmus rozhoduje, kam půjde.

Na závěr algoritmu si všimneme, že všechny mosty nemohou existovat, ale už po prvním kroku dojde ke *smazání* jedné hrany, a tím mohou nějaké mosty vzniknout. Viz. obrázek

! [graf bez mostů] (<http://i.imgur.com/95ubo0l.png>)

a po prvním kroku už máme nalezeny dva mosty.

! [mosty jsou označeny červeně] (<http://i.imgur.com/Ls741t3.png>)

Hledn most je nutn provst po kadm kroku algoritmu, a probh pomoc DFS klasifikace, konkrtn tak, e se prohled cel graf pomoc DFS, najdou se vrcholy, kter le na njak krunici (pomoc zptnch hran v DFS stromu), a ty co nele jsou oznaen jako mosty.

Sloitost algoritmu je tedy kvadratick, protoe pro kad krok je nutn provst cel DFS na odhalen most. Existuj sice alternativn algoritmy, kter jsou ve vsledku rychlej, ale jejich vizualizace je asto velmi matouc, zatmco Fleuryho algoritmus je velmi pmoar.